

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Економіка підприємства та організація
підприємницької діяльності
(назва освітньої програми)

на тему: «**Напрямки підвищення ефективності використання**
обігових коштів на підприємстві»
(назва теми)

Виконавець:
студент ЦЗВФН

Даракчі Анастасія Іванівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:
д.е.н., доцент _____
(науковий ступінь, вчене звання)

Грінченко Раїса Володимирівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми В час ринкових відносин, у складних умовах мінливої ринкової ситуації, яка нині характерна для українського суспільства, вітчизняні підприємства повинні зосереджувати свою увагу не тільки на основному виді діяльності, але й на розробці елементів управління обіговими коштами підприємства. Вони є неодмінною умовою успішного функціонування кожного підприємства, оскільки обігові кошти є умовою життєздатності підприємства. Виходячи з цього, особливої актуальності набуває вивчення можливостей ефективного управління обіговими коштами підприємства, що зумовлює необхідність вивчення теоретичних засад підвищення ефективності використання обігових коштів підприємства.

Актуальність теми пов'язана з тим, що залишається проблема підвищення ефективності використання обігових коштів на підприємствах. За останній час цій проблемі приділялося недостатньо уваги, незважаючи на те, що місце обігових коштів у структурі підприємства в ринкових умовах істотно змінилося, з'явилися якісно нові вимоги.

Мета даної роботи – проаналізувати забезпеченість та ефективність використання обігових коштів на підприємстві, визначити шляхи підвищення ефективності їх використання в сучасних умовах господарювання.

Для досягнення поставленої мети в роботі повинні бути вирішені такі завдання:

- дослідити теоретичні аспекти сутності поняття “обігові кошти” підприємств;
- дослідити існуючі підходи до класифікації елементів обігових коштів підприємств;
- простежити методичні підходи до оцінки ефективності використання обігових коштів на підприємствах;
- надати загальну характеристику діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад»;

- визначити та проаналізувати основні техніко-економічні показники діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- оцінити ефективність використання обігових коштів ТОВ «Телекарт-Прилад»;
- виявити шляхи та розробити заходи щодо підвищення ефективності використання обігових коштів ТОВ «Телекарт-Прилад».

Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти підвищення ефективності використання обігових коштів на промислових підприємствах.

Об'єктом дослідження виступають процеси підвищення ефективності використання обігових коштів на промислових підприємствах.

В роботі використані традиційні способи та засоби економічного аналізу (табличний, порівняння, групування, графічний). Використані загальнонаукові методи: аналітичні, діалектичні та економіко-математичні методи пізнання економічних процесів і явищ, зокрема: аналіз, синтез, дедукція, індукція, методи економічного аналізу, статистичного аналізу, класифікації та порівняння.

Інформаційною базою дослідження є закони та нормативно-правові акти України, спеціальна література, включаючи наукові публікації та посібники відповідно до обраної теми, електронні ресурси мережі Інтернет, статистична та фінансова звітність, дані внутрішнього обліку ТОВ «Телекарт-Прилад».

Обсяг і структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 76 сторінок комп'ютерного тексту, містить 16 таблиць та 10 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі проведено дослідження теоретичних засад формування обігових коштів підприємства, розглянута класифікація обігових коштів та методичні підходи до аналізу та оцінки обігових коштів на підприємстві. Особливу увагу приділено питанням теоретичного обґрунтування формування напрямків та джерел підвищення ефективності використання обігових коштів на підприємстві.

Другий розділ присвячений аналізу основних показників діяльності підприємства: простежена історія розвитку підприємства, розраховані основні техніко-економічні показники діяльності та акцентована основна увага на дослідженні показників ефективності використання обігових коштів на підприємстві.

Третій розділ присвячено обґрунтуванню основних напрямків підвищення ефективності використання обігових коштів ТОВ «Телекарт-Прилад». Запропоновані декілька заходів щодо підвищення ефективності використання обігових коштів ТОВ «Телекарт-Прилад».

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

В економічній літературі існує велика кількість тлумачень категорії обігових коштів, що вказує на розбіжності в поглядах на її зміст.

Згідно з Національними стандартами бухгалтерського обліку оборотні кошти – грошові кошти, які не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації або споживання протягом операційного циклу або дванадцяти місяців від дати балансу.

У найбільш узагальненому вигляді обігові кошти виробничого підприємства поділяються на такі види:

– запаси товарно-матеріальних цінностей, пов'язаних із поточним обслуговуванням операційного процесу;

- дебіторська заборгованість усіх видів;
- грошові кошти – готівкові та на відповідних рахунках;
- інші види обігових активів.

Прискорення оборотності цих коштів зумовлює: по-перше, збільшення обсягу продукції на кожну грошову одиницю поточних витрат підприємства; по-друге, вивільнення частини коштів і завдяки цьому створення додаткових резервів для розширення виробництва. Підвищення ефективності формування і використання оборотного капіталу підприємства повинно, в першу чергу, забезпечити пошук компромісу між ризиком втрати ліквідності і ефективністю роботи.

Одеське підприємство ТОВ «Телекарт-Прилад» є національним виробником сучасних засобів зв'язку та функціонує в сфері приладобудування. Підприємство засноване в 1995 році та займає лідируючі позиції в сфері виробництва телекомунікаційного обладнання. Основні сфери діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» - виробництво продукції для силових структур і виробництво продукції енергетичного сектора.

У підприємства ТОВ «Телекарт-Прилад» є досить сильні сторони для того аби покращити свої ринки збуту та збільшити прибутковість свого підприємства, але для цього потрібно враховувати всі можливі загрози, як війна в країні та поява нових більш сильних конкурентів.

ТОВ «Телекарт-Прилад» є одним із лідерів у своїй сфері діяльності, проте має значні невикористані резерви підвищення ефективності своєї діяльності.

За період з 2016 по 2020 роки ТОВ «Телекарт-Прилад» збільшило показники своєї фінансової діяльності. Фінансові результати від операційної діяльності зросли на 1238,44%, фінансовий результат до оподаткування – на 1361,77%, чистий фінансовий результат (чистий прибуток) – на 1425,10%. Дані позитивні результати досягнуто завдяки досягнень з боку збільшення чистого доходу від реалізації продукції, зменшенні темпів зростання собівартості реалізованої продукції у порівнянні з темпами зростання обсягів

реалізації, та значному зростанню інших фінансових доходів підприємства. Негативними виступають значне зростання адміністративних витрат та інших операційних витрат.

В цілому, відзначаються позитивні зрушення у структурі оборотних активів підприємства, проте є негативні моменти, на які необхідно звернути увагу при управлінні обіговими коштами підприємства:

- зростання частки дебіторської заборгованості з розрахунками за виданими авансами;
- скорочення обсягів виробничих запасів.

Запропоновані проєктні напрямки підвищення ефективності використання обігових коштів ТОВ «Телекарт-Прилад»:

- 1) прискорення оборотності дебіторської заборгованості;
- 2) зниження витрат на транспортування сировини та матеріалів, а також готової продукції;
- 3) упровадження ERP-системи.

Запропоновані проєктні заходи дадуть змогу підприємству:

- збільшити чистий дохід від реалізації продукції на 5%;
- зменшити середньорічну вартість оборотних активів на 8,71%;
- коефіцієнт оборотності збільшиться на 0,18 обертів;
- тривалість одного обороту знизиться в середньому на 40 днів;
- рентабельність оборотних активів зросте на 1,5%.

Отримані результати дають змогу вважати запропоновані заходи ефективними для діяльності ТОВ «Телекарт-Прилад» у перспективі.